

Сьогодні
09.12.2024

Урок №52

Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні)

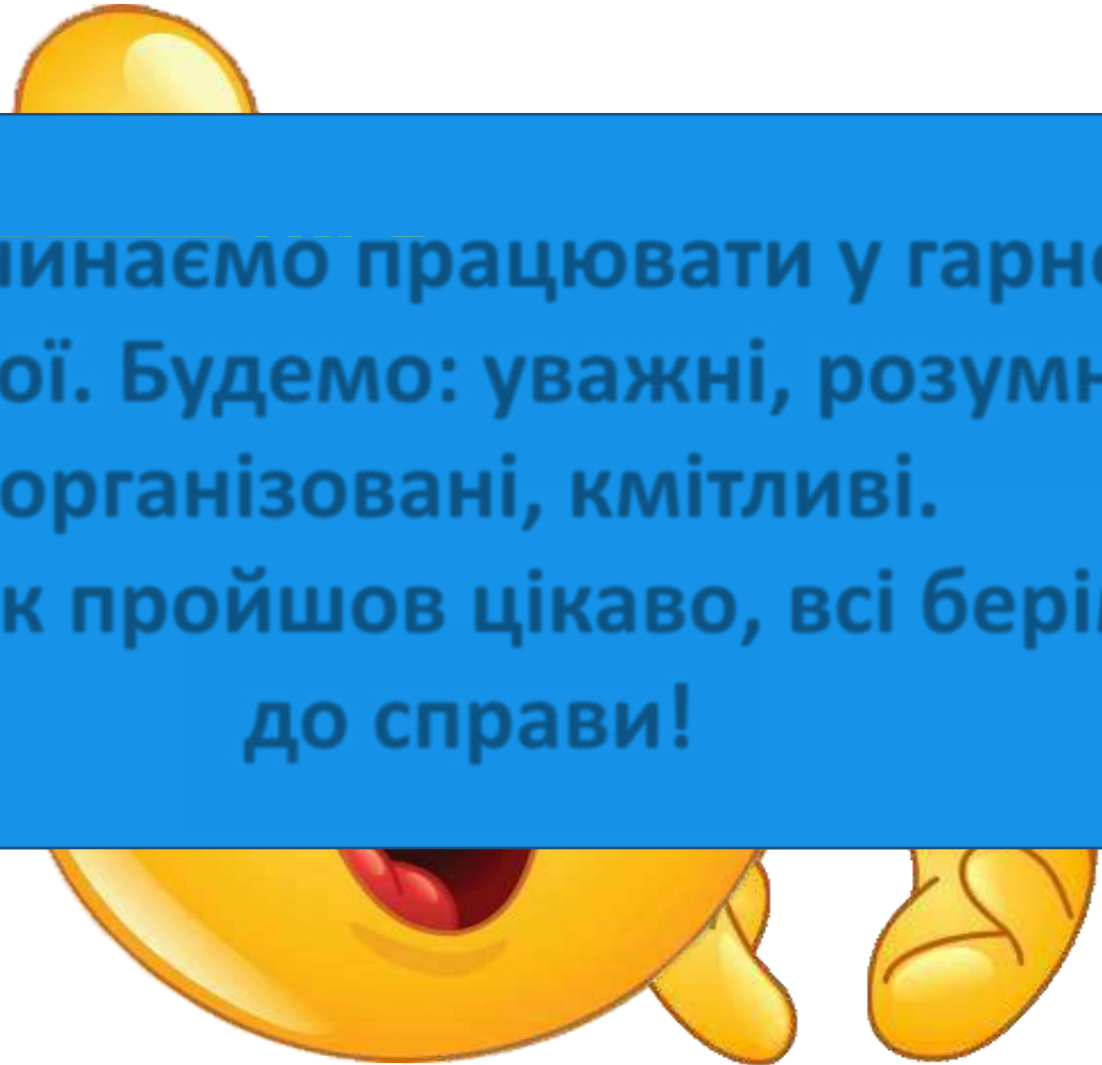
Мета: повторити й поглибити вивчене в початковій школі про види речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням; удосконалювати вміння правильно інтонувати такі речення, ставити розділові знаки в них; забезпечити засвоєння поняття про пунктуаційну помилку; працювати над запобіганням пунктуаційних помилок у кінці різних за метою висловлювання речень; розвивати навички виразного читання, вміння систематизувати матеріал.

Добрий день вам, любі діти,
Хочу я вам побажати
Всі знання із апетитом
На уроці поглинати.
А щоб ці знання і вміння
Вам не стали тягарем,
Побажаю всім терпіння
І старання.
Тож почнем!

Тож починаємо працювати у гарному
настрої. Будемо: уважні, розумні,
організовані, кмітливі.
Щоб урок пройшов цікаво, всі берімося
до справи!

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

за́тишок, ПОЗИТИ́ВНИЙ

Пригадайте значення данського слова «хюґе». Чи можна його вважати синонімом до слова «затишок»? Чому?

1. Яке речення називають розповідним?
2. З якою метою його вживають у мовленні?
3. Що означають спонукальні речення? Коли їх доцільно використовувати?
4. Що вам відомо про питальне речення?
5. З якою інтонацією вимовляємо кожне з цих речень?

1. Яку комунікативну мету реалізують розповідне, питальне і спонукальне речення?
2. Наскільки ця тема корисна для вас? Чому так важливо вміти ставити запитання?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Вправа 289. Прочитайте речення. Визначте їх види за метою висловлювання. Поясніть, чим ці речення різняться. Поставте запитання до фотоілюстрацій. Дайте відповіді на запитання сьомого й восьмого речень

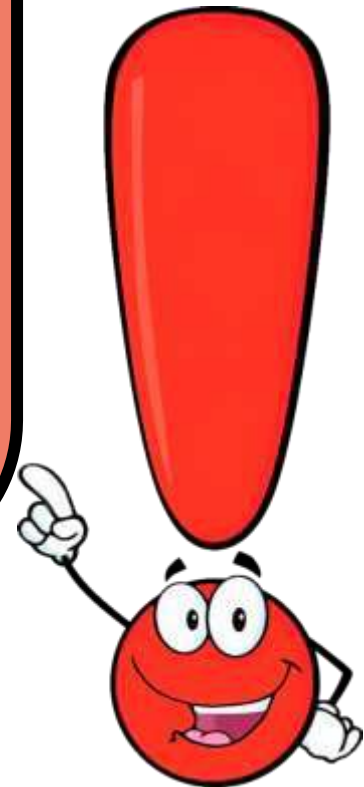
1. У кожній оселі має бути хюґе-місце — приблизно це означає «затишний куточок» (М. Вікінґ). 2. Що означає в данській мові слово «хюґе»? 3. Виявилося, осінні трави збирають не для їжі, а щоб милуватися ними й використовувати як ліки, бо кожна з цих квіток має свою цілющу силу (Т.Поставна). 4. Якщо маєте змогу, організуйте для друзів і родини поїздку в гори. 5. Згідно з результатами досліджень, ми найщасливіші тоді, коли залучені до організованого дозвілля. 6. Затишне Різдво починається й закінчується друзями та родиною (М. Вікінґ). 7. Скільки днів на рік у Данії йде дощ? 8. Жителів якої країни називають «одержимими затишком»?

Питальне речення — ключ до потрібної інформації. Ставити запитання — життєво важливе вміння. Якщо ви хочете бути носієм важливої, цікавої й нової інформації — учіться користуватися питальними реченнями.

Важливими життєвими запитаннями є такі: *Що тебе (вас) непокоїть? У тебе (вас) усе гаразд? Чим я можу допомогти?* Перш ніж робити негативні висновки, запитайте: *Я правильно тебе (вас) зрозуміла?* За допомогою їх людина несе у світ добро, і світ від цього стає кращим.

Увага! Запам'ятайте: **запитання ставимо**, а не задаємо!

Вправа 290. Розгляньте таблицю. За її змістом підготуйте розповідь про комунікативні можливості речень. Поміркуйте, що іще можна передати за допомогою розповідних речень

Комунікативні можливості речень

Розповідне

- 1) інформує: У моїй родині було цілком прийнятно говорити про почуття.
- 2) пояснює: Дитинство — легкий, барвистий і аж ніяк не швидкоплинний час життя.
- 3) ділиться враженнями: Сьогодні чарівний захід сонця.
- 4) робить висновки: Жити треба там, звідки не хочеться втікати в подорож.

Питальне

- 1) цікавиться: На що сьогодні схоже море?
- 2) пізнає: Яка мелодія чується в шумі хвиль?
- 3) запитує: Як мені повернутися до тиші?

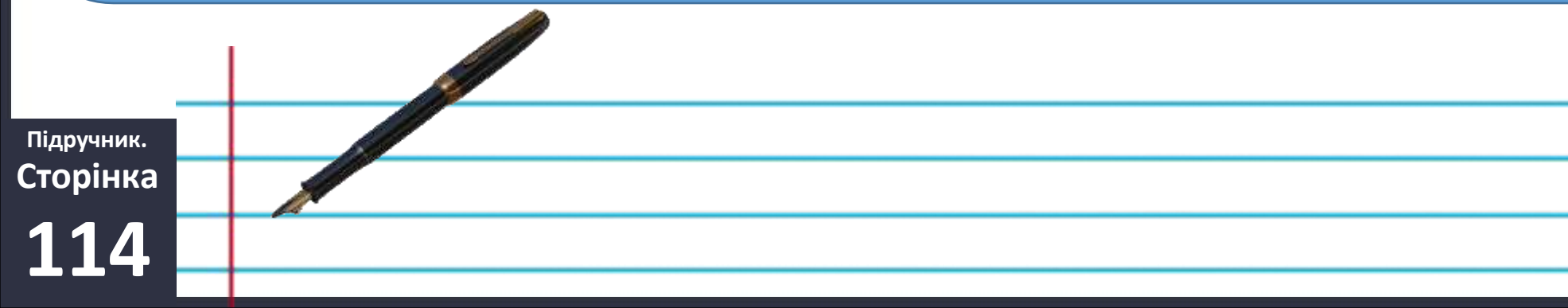
Спонукальне

- 1) висловлює прохання, наказ: Розкажи, як минув для тебе цей день.
- 2) радить: Приймай життя як різнокольорові олівці Всесвіту.
- 3) спонукає до дії: Поринай у барви з головою, синку! (Із творів Е. Сафарлі)

Вправа 291. Прочитайте текст. Про що в ньому йдеться? Які емоції викликає у вас це свято? Які очікування й передчуття у вас напередодні Різдва? Які речення за метою висловлювання використовує письменниця? Чому? Напишіть, що для вас означає це свято

Різдво для мене — це не просто біблійний сюжет, можливість замислитися над мудрістю Божого промислу, зануритися в його барвистість. Це набагато більше. Бо моєму Різдву не одна тисяча літ. Воно з житніх нив та з тих країв, у яких сонце стозряче, небо підперезане перевеслами-веселками, українці — могутні велети із завишиваними казками на рукавах сорочок та на крилятах рушників (Дара Корній).

Вправа 292. Складіть по три речення:

- розповідні, у яких розкажіть про те, що викликає у вас позитивні емоції;
- питальні, за допомогою яких перевірте однокласників та однокласниць, із чим пов'язані в них позитивні емоції;
- спонукальні, у яких спонукайте однокласників та однокласниць надавати перевагу позитивним емоціям.

Вправа 293. Прочитайте речення. До якого типу за метою висловлювання вони належать? Визначте комунікативну мету кожного речення. Які з них сприяють гармонійному спілкуванню, а які — ні? Чому?

Не лінуйся мріяти!	Ніколи не страждай на самоті, доню!	Не заблукайте, дівчатка!	Сядьте, попийте з нами чаю!
Прочитай мені, будь ласка, все це іще раз.	Погляньмо на це з іншого боку.	Ступай тут обережно, сину!	Ану, дітлахи, вгамуйтеся!
Не журіться, друзі, все буде гаразд!	Ану гайда, подружко, кататися на ковзанах!	Поясни нам, як це сталося!	
Годі базікати по телефону!	Залишайтеся вірні своїм цінностям, не зраджуйте себе.	Ходімо, друже, зі мною в похід!	

Найбільш цікавими і корисними для мене були такі завдання... Цей урок допоміг мені... Під час спілкування я враховуватиму... Своїм досягненням сьогодні я вважаю...

**с.115 Впр. 294 –II
завдання письмово,
вивчити теорет. матеріал
на с. 112-115.**

Роботи надсилати у Human

**Яким був мій
фізичний стан?**

